10/12/2023

Ο αγιογράφος Μάριος Τόκας – Η τέχνη που «συμπλήρωνε» τη μουσική

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Τι έκανε ένας μεγάλος συνθέτης όταν δεν έγραφε τα υπέροχα τραγούδια που μας χάρισε; Ποια τέχνη συμπλήρωνε τη μουσική και τον εξέλιξε ως άνθρωπο και δημιουργό; Ο πρόωρα χαμένος συνθέτης Μάριος Τόκας έπαιρνε το πινέλο, το βουτούσε στα χρώματα και έβγαζε στον καμβά την ψυχή του. Αυτά τα έργα, τις αγιογραφίες του, θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε στην έκθεση που εγκαινιάζεται την Τρίτη 19 Δεκεμβρίου 2023, στις 19:00, στο Σπίτι της Κύπρου, με τίτλο «Εικαστικές Υμνωδίες».

Όπως ο ίδιος είχε πει, «προσωπικά, δεν έχω καμιά ιδιαίτερη σχέση με τη ζωγραφική, αλλά κάποιες στιγμές νιώθω πως μπορούν να μου βγουν κάποια πράγματα κύρια πάνω σε κάποια παλιόξυλα που μαζεύω από τη γειτονιά. Θα ήταν αφέλεια να σκεφτόμουν ότι αυτό το πράγμα έχει οποιαδήποτε ή θα έχει κάποια προοπτική πέρα από μια εντελώς προσωπική μου υπόθεση. Μου κάνει εντύπωση, γιατί ό,τι μου βγαίνει με την μπογιά σχετίζεται ίσως με την παράδοσή μου, σχετίζεται πάντα με τον χώρο της αγιογραφίας και τον χώρο της εκκλησίας».

Η επιμελήτρια της έκθεσης, Ελένη Σ. Νικήτα, σημειώνει στον κατάλογο της έκθεσης: «Η εικαστική ρίζα του Μάριου Τόκα ανιχνεύεται στον χώρο της βυζαντινής αγιογραφίας και εδράζεται στην ιδιαίτερή του σχέση με την Εκκλησία, μιας σχέσης διόλου περιστασιακής αλλά, αντίθετα, ουσιαστικής, απόρροιας μιας οικογενειακής παράδοσης μοναχισμού, αφού και οι παππούδες και οι γονείς του πατέρα του, καθώς και οι αδελφές της εκ πατρός γιαγιάς του, είχαν ακολουθήσει τον μοναχισμό, τελειώνοντας όλοι τη ζωή τους σε μοναστήρι.

Ο μυστηριακός χώρος της εκκλησίας, οι ψαλμωδίες, οι μυρωδιές, η υποβλητικότητα των αγίων εικόνων και η δύναμη της όλης ατμόσφαιρας να μεταφέρει από τον υλικό και φθαρτό στον πνευματικό και υπερβατικό κόσμο που γνώρισε από πολύ μικρή ηλικία, υπήρξαν καθοριστικές εμπειρίες στη διαμόρφωση του συνειδητού εαυτού του, αλλά και του κόσμου του υποσυνείδητού του. Ως ενήλικας διατήρησε μια προσωπική, ελεύθερη και γόνιμη δημιουργικά σχέση με την εκκλησία, χωρίς οποιαδήποτε θρησκοληψία ή δογματισμό».

Στα εγκαίνια της έκθεσης στο Σπίτι της Κύπρου θα μιλήσουν ο πρόεδρος του ιδρύματος που φέρει το όνομά του, Κώστας Τόκας, η κόρη του, Χαρά, ο φίλος του στιχουργός Κώστας Φασουλάς, ενώ θα τραγουδήσει η Πέγκυ Ζήνα, την οποία θα πλαισιώνει ορχήστρα που αποτελείται από τους συνεργάτες του Μάριου Τόκα, Γιώργο Παπαχριστούδη, Ντίνο Χατζηιορδάνου, Μίμη Ντούτσουλη και Άρη Κούκο, με μαέστρο τον επίσης συνεργάτη του Γιάννη Παπαζαχαριάκη.

(Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ / Μ. Μπάλτα)